

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

vācu

Swipe to change

Izmaksas

Austrija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Austrijā.

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem**Advokāti**

Austrijas Advokātu likums paredz, ka parasti par atlīdzību, ko jāmaksā par advokāta pakalpojumiem, klients un advokāts var brīvi vienoties. Var vienoties, ka atlīdzību aprēķina kā stundu likmi vai vienreizēju kopmaksājumu. Vienreizēja kopmaksājuma gadījumā atsevišķi pakalpojumi un tiem patērētais laiks netiek aprēķināti. Ja par atlīdzību nav konkrētas vienošanās, tiek pieņemts, ka klients un advokāts ir vienojušies par atbilstošu atlīdzību, pamatojoties uz atlīdzības posteņiem, kas noteikti Likumā par advokāta atlīdzību un vispārīgajiem atlīdzības kritērijiem. Civilprocesa likumā un Likumā par advokāta atlīdzību paredzēts, ka civilajā tiesvedībā nolēmuma sadaļā par izmaksām tiesa nosaka, kādu tiesāšanās izmaksu daļu zaudētāja puse atlīdzina uzvarētājam pusei. Izmaksas aprēķina, ņemot vērā prasības vērtību un sniegto pakalpojumu ilgumu un veidu. Likumu par advokāta atlīdzību piemēro tikai tad, ja klients un advokāts par to ir vienojušies. Kriminālajā tiesvedībā principā katrai personai (apsūdzētais, privātās apsūdzības uzturētājs, civilprasītājs), kura ir nolīgusi advokātu rīkoties tās vārdā, jāsedz no tā izrietošās izmaksas. Tas ir spēkā arī gadījumos, kad aizstāvības advokātu *ex officio* nozīmē tiesa, ja vien nav izpildīti nosacījumi juridiskās palīdzības piešķiršanai. Tiesāšanās izmaksas ir atšķirīgas un atkarīgas no tiesas veida un sastāva (piemēram, iecirkņa tiesa, zemes tiesa viena tiesneša sastāvā tiesa, tiesa ar tiesas piesēdētājiem, zvērināto tiesa).

Tiesu izpildītāji

Atlīdzība, ko tiesu izpildītāji saņem par saviem pakalpojumiem, ir noteikta Likumā par izpildes nodevām (*Vollzugsgebührengesetz*). Jo īpaši šis likums paredz izpildes nodevu, kas pieteicējam ir jāmaksā, iesniedzot pieteikumu par izpildi, kopā ar vienreizēju nodevu, kas noteikta Likumā par tiesas nodevām (*Gerichtsgebührengesetz, GGG*).

Izpildes nodeva ([Likuma par izpildes nodevām 2 §](#)) ir izpildes procedūras izmaksu sastāvdaļa. Pēc kreditora pieprasījuma tiesa nolēmuma daļā par izmaksām var noteikt, ka izpildes nodeva ir jāmaksā parādniekam.

Tiesu izpildītājam pienākas atlīdzība arī par maksājumu pieņemšanu. To var ieturēt no piedzenamās summas ([Likuma par izpildes nodevām 11 §](#)).

Izmaksas**Civilprocesa izmaksas****Izmaksas procesa dalībniekiem civilprocesā**

Tiesas nodevas, kas jāmaksā par tiesas pakalpojumiem, nosaka vai nu kā vienreizēju nodevu (fiksēta summa), vai arī kā simts (tūkstoš) vienību likmi (novērtējuma procentu likme). Nodevas apmērs ir atkarīgs no lietas veida un prasības vērtības (ko nosaka, pamatojoties uz prasījuma novērtējumu naudā).

Kurā civilprocesa stadijā ir jāsedz izmaksas?

Civilprocesā pirmajā instancē vienreizējā nodeva jāsamaksā, iesniedzot prasību. Nodeva jāmaksā tikai vienu reizi arī tad, ja prasība ietver vairāk nekā tikai vienu prasījumu un ir vērsta pret vairākām personām. Vienreizējā nodeva attiecas uz visu pirmās instances tiesvedību. Ja prasība tiesvedības gaitā tiek paplašināta, iespējamas jaunas nodevas. Tās ir jāmaksā, iesniedzot attiecīgos rakstiskos pieprasījumus.

Ja prasību paplašina mutiskās izskatīšanas laikā, nodevas jāsamaksā tiklīdz prasījumi ietverti protokolā. Otrajā vai trešajā instancē tiesas nodeva jāmaksā, iesniedzot pārsūdzību (Likuma par tiesas nodevām (*GGG*) 2. § 1. daļa). Izņēmuma kārtā bezstrīdus procesā dažreiz prasības nodevas vietā ir jāmaksā lēmuma nodeva.

Kriminālprocesa izmaksas

Izmaksas procesa dalībniekiem kriminālprocesā

Tikai ceļot privātu apsūdzību, ir jāmaksā nodeva saskaņā ar 13. tarifa posteni Likumā par tiesas nodevām (*GGG*).

Kurā kriminālprocesa stadijā ir jāsedz izmaksas?

Fiksētās nodevas jāmaksā procesa sākumā.

Procesa izmaksas Konstitucionālajā tiesā

Saskaņā ar Likumu par Konstitucionālo tiesu (*Verfassungsgerichtshofgesetz – VfGG*) 17a § 1. daļu jāmaksā nodeva 220 eiro apmērā.

Kad ir jāsedz izmaksas procesā Konstitucionālajā tiesā?

Fiksētās nodevas jāmaksā procesa sākumā.

Advokāta/juridiskā padomnieka pienākums sniegt informāciju**Pušu tiesības un pienākumi**

Advokātam ir pienākums informēt klientu par to, kā tiks aprēķinātas izmaksas un ar kādām izmaksām klientam būtu jārēķinās. Šai sakarā Vadlīniju advokāta profesijas īstenošanai un advokāta pienākumu uzraudzībai 50. § 2. daļā (*Richtlinien für die Ausübung des Rechtsanwaltsberufs und für die Überwachung der Pflichten des Rechtsanwalts, RL-BA*) ir ieteikts, ka, uzņemoties jaunu lietu, advokātam ir jāinformē klients par to, uz kāda pamata tiks aprēķināta atlīdzība un par klienta tiesībām norēķināties pa daļām.

Ja klients un advokāts nav vienojušies par vienreizēju atlīdzības kopmaksājumu, klients ir tiesīgs ar saprātīgu laika atstarpi prasīt starpposma rēķinu vai starpposma pārskatu par jau sniegtajiem pakalpojumiem, vai līdz šim patērēto laiku (ja advokāts un klients ir vienojušies par atlīdzību, kas pamatota ar stundu likmi).

Attiecīgi pirms tiek nolīgts advokāts, būtu jāvienojas, kad un cik bieži tiek sastādīti starpposma rēķini.

Pamats izmaksu noteikšanai**Kur atrast informāciju par tiesāšanās izmaksām Austrijā?**

Tiesību aktu noteikumus par izmaksu atlīdzināšanu strīdus civilprocesā (tostarp komercietās) var atrast Civilprocesa likuma 40. – 55. § (*Zivilprozeßordnung, ZPO*). Ģimenes lietās, jo īpaši laulības šķiršana pēc abu pušu pieteikuma, strīdi par aizgādību, saskarsmes tiesībām un uzturlīdzekļiem tiek izskatīti bezstrīdus procesā. Bezstrīdus procesā piemēro citus noteikumus par izmaksu atlīdzināšanu. Vispārīgie noteikumi ir izklāstīti Likuma par bezstrīdus procesu 78. § (*Außerstreitgesetz, AußStrG*). Izņēmumi no šiem vispārīgajiem noteikumiem cita starpā ir paredzēti arī tiesvedībā par aizgādību, saskarsmes tiesībām un uzturlīdzekļiem nepilngadīgiem bērniem. Kriminālprocesa izmaksas ir noteiktas Kriminālprocesa likuma (*Strafprozessordnung, StPO*) 380. – 395. §.

Austrijas Advokātu palātas (*Rechtsanwaltskammertag*) tīmekļa vietnē tiešsaistē ir pieejama brošūra, kurā apkopota informācija par advokātu atlīdzībām.

HELP - Iestāžu palīgi Austrijā tīmekļa vietnē ir pieejama vispārīga informācija, izmantojot saiti: *Leben in Österreich > Zivilrecht > Zivilverfahren verfügbar*.

Šajā tīmekļa vietnē **HELP - Iestāžu palīgi Austrijā** ir pieejama vispārīga informācija par tiesas nodevām. Likumu tekstiem (Likums par tiesas nodevām, Tarifa posteņi) bez maksas var piekļūt, izmantojot saiti uz **Federālās Juridiskās informācijas sistēmas** tīmekļa vietni Federālā kanclera mājas lapā.

Kādas valodās ir pieejama informācija par izmaksu noteikšanai Austrijā?

Vācu valodā.

Kur var iegūt informāciju par mediāciju/starpniecību?

Tieslietu ministrija uztur mediatoru sarakstu, kas ir pieejams atsevišķā mediācijas tēmai veltītā **tīmekļa vietnē**.

Saistībā ar taisnīguma atjaunošanu kriminālprocesā **NEUSTART** tīmekļa vietnē ir pieejama informācija par nodarījumu izlīdzināšanu (mediācija starp apsūdzēto un cietušo) (arī angļu valodā).

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Informācija tiešsaistē par procesa izmaksām

Vispārīga informācija par Austrijas tiesību sistēmu, izmaksām un Tieslietu ministriju atrodama **Austrijas Justīcijas sistēmas** tīmekļa vietnē un tīmekļa vietnē

HELP - Iestāžu palīgi Austrijā, kur informācija atspoguļota viegli uztveramā veidā.

Federālajā Juridiskās informācijas sistēmā pieejami šādu tiesību aktu teksti:

Likums par tiesas nodevām (*GGG*)

Likums par tiesībām iekasēt nodevas (*GebAG*)

Advokātu likums (*RAO*)

Likums par advokāta atlīdzībām (*RATG*)

Vispārīgo atlīdzības kritēriju (*AHK*) teksts ir pieejams **Austrijas advokātu** portālā.

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Lai iegūtu šāda veida informāciju, lūdzu, sazinieties tieši ar Austrijas Tieslietu ministriju.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Tiesas nodevas katram atsevišķam tiesvedības veidam ir noteiktas iepriekš (Likums par tiesas nodevām). Tās var mainīties, ja samazinās vai pieaug prasības vērtība.

Civilprocesā tiesa nolēmuma daļā par izmaksām (*Kostenentscheidung*) nosaka, kādas tiesas nodevas un izmaksas (advokāta atlīdzība, ekspertu un tulkošanas izmaksas u.tml.) zaudējis puse atlīdzina uzvarētājam pusei. Šis lēmums pamatojas uz Likumu par advokātu atlīdzībām (attiecībā uz izdevumiem par advokātu) un Likumu par tiesībām iekasēt nodevas (attiecībā uz ekspertu un tulkošanas izdevumiem). Lielākoties šīs izmaksas pamatojas uz iesaistīto izdevumu līmeni un patērēto laiku. Tādējādi iepriekš nav iespējams noteikt konkrētu summu.

Parasti par atlīdzību, ko jāmaksā par advokāta pakalpojumiem, klients un advokāts var brīvi vienoties.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kur atrodama informācija par pievienotās vērtības nodokli? Kādas ir piemērojamās PVN likmes?

Advokāta pakalpojumiem piemēro pievienotās vērtības nodokli. Austrijā pievienotās vērtības nodokļa likme 20 %. Tāpat kā citi izdevumi arī šis nodoklis advokātam ir jāsamaksā atsevišķi, kā tas ir noteikts Likuma par advokāta atlīdzību 16. § un Vispārīgo atlīdzības kritēriju 17. §. Pievienotās vērtības nodoklis nav iekļauts atlīdzības tarifa posteņos, kas noteikti Likumā par advokāta atlīdzību un Vispārīgajos atlīdzības kritērijos.

Juridiskā palīdzība

Piemērojamais ienākumu sliekšnis civillietās

Tiesības uz juridisko palīdzību nav atkarīgas no noteikta ienākumu sliekšņa. Juridisko palīdzību civillietās (un komercietās) reglamentē Austrijas Civilprocesa likums. Civilprocesa noteikumus pēc analogijas piemēro arī bezstrīdus procesam. Par juridisko palīdzību lemj pirmās instances tiesa. Juridisko palīdzību pusei piešķir tikai tad, ja tās ienākumi, finansiālie apstākļi un uzturlīdzekļu saistības ir tādas, ka tā nav spējīga segt tiesvedības izmaksas, neskarot tās vienkāršai iztikai nepieciešamo līdzekļu apjomu. Juridisko palīdzību nepiešķir, ja plānotā tiesvedība šķiet acīmredzami nepamatota vai bez jebkādam izredzēm uz panākumiem. Tiesa lemj, kurš no zemāk minētajiem palīdzības veidiem ir piešķirams katrā individuālā gadījumā.

Austrijā juridiskā palīdzība pamatā tiek sniegta šādos veidos:

pagaidu atbrīvojums no tiesas nodevas, liecinieku, ekspertu un tulku atlīdzības, nepieciešamo publisko paziņojumu izmaksām, pilnvarotā izmaksām un izmaksām par tiesas ieceltu pilnvaroto advokātu, advokāta pārstāvniecība.

Pusei, kas saņem juridisko palīdzību, trīs gadu laikā kopš procesa beigām var pieprasīt pilnībā vai daļēji atmaksāt juridiskās palīdzības izmaksas, ja šīs puses finansiālā situācija ir mainījies un persona ir spējīga veikt attiecīgos maksājumus, neskarot savai iztikai nepieciešamos līdzekļus.

Piemērojamais ienākumu sliekšnis apsūdzētajam un cietušajam kriminālprocesā

Nav noteikts konkrēts ienākumu sliekšnis, lai konstatētu apsūdzētā vai cietušā/privātās apsūdzības uzturētāja kriminālprocesā tiesības uz juridisko palīdzību. Pamatkritēriji ir: uzturlīdzekļi virs minimālā iztikas līmeņa un zem pienācīgā uzturlīdzekļu līmeņa.

Minimālais iztikas līmenis tiek regulāri pārvērtēts, un tā pašreiz spēkā esošais līmenis tiek norādīts **Austrijas Justīcijas sistēmas** mājas lapā.

Noteikumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu cietušajam kriminālprocesā

Ja saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 66 § 2. daļu nepastāv tiesības uz juridisko pārstāvību procesā, privātpersonas procesā var saņemt juridisko palīdzību, ja

advokāta pārstāvība nav iespējama, neskarot nepieciešamos iztikas līdzekļus (sk. iepriekš minēto par uzturlīdzekļiem) un

advokāta pārstāvība ir tiesiskuma nodrošināšanas interesēs, jo īpaši pienācīgas prasību īstenošanas interesēs, lai izvairītos no turpmākām civilām tiesvedībām.

Noteikumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu apsūdzētajam

Lai piešķirtu juridisko palīdzību, tai, neatkarīgi no finansiālo priekšnoteikumu izpildes, ir jābūt tiesiskuma nodrošināšanas interesēs, un jo īpaši, pienācīgas aizstāvības nodrošināšanas interesēs.

Aizstāvja piešķiršana jebkurā gadījumā ir tiesiskuma nodrošināšanas interesēs, ja

saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 61 § 1. punktu aizstāvība ir obligāta (sk. turpmāk),

apsūdzētais ir akls, kurls, mēms vai viņa spējas ir citādi ierobežotas, vai procesa valodas zināšanas nav pietiekamas,

tā ir pārsūdzības procedūra,
lietā ir sarežģīti faktiskie vai juridiskie apstākļi.

Lietās, kurās aizstāvība ir obligāta, apsūdzēto pārstāv aizstāvis. Saskaņā ar Kriminālprocesa 61 § 1. punktu aizstāvība ir obligāta šādos likumā izsmeļoši uzskaitītos gadījumos:

ja ir piemērots apcietinājums, visu laiku, kamēr apsūdzētais atrodas apcietinājumā,

visa procesa laikā, ja process ir par ievietošanu iestādē likumpārkāpējiem ar garīga rakstura traucējumiem,

lietas izskatīšanas galvenajā sēdē par ievietošanu iestādē ārstēšanai no atkarības vai iestādē bīstamiem recidīvistiem,

lietas izskatīšanas galvenajā sēdē zemes tiesā, kuras iztiesāšanā piedalās zvērinātie vai tiesas piesēdētāji,

lietas izskatīšanas galvenajā sēdē zemes tiesā, kur lietu izskata tiesnesis vienpersoniski, ja par nodarījumu var piespriest brīvības atņemšanas sodu uz laiku, kas pārsniedz trīs gadus, izņemot zādzību ar ielaušanos saskaņā ar Krimināllikuma 129 § 1. – 3. punktu un noziedzīgi iegūtas mantas iegādāšanos un realizāciju saskaņā ar Krimināllikuma 164 § 4. punktu,

ja tiek pārsūdzēts spriedums, ko pieņēmusi tiesa, piedaloties tiesas piesēdētājiem, vai zvērināto tiesa,

iesniedzot pieteikumu par kriminālprocesa atjaunošanu un šā pieteikuma izskatīšanā.

Bez maksas tiesvedība

Lai nodrošinātu cietušā procesuālo tiesību ievērošanu, kriminālprocesā personas, kas cietušas no vardarbības, bīstamiem draudiem vai seksuālās izmantošanas, kā arī tās personas laulātais, dzīvesbiedrs, radnieki tiešā līnijā, brālis vai māsa, kuras nāve varētu būt iestājusies noziedzīgā nodarījuma rezultātā, vai citi radnieki, kuri bijuši nodarījuma liecinieki, ir tiesīgi saņemt bezmaksas psihosociālo un juridisko palīdzību. Psihosociālā palīdzība aptver attiecīgo personu sagatavošanos tiesvedībai un ar to saistītajai emocionālajai slodzei. Psihosociālo vai juridisko palīdzību nodrošina cietušo atbalsta organizācijas, kuras saskaņā ar Austrijas Kriminālprocesa likuma 66. § 2. daļu līgumiski pilnvarojusi Tieslietu ministrija.

Bezstrīdus procesā netiek iekasētas nodevas lietās par aizgādāja iecelšanu mantai vai lietās par aizgādības – vai saskarsmes tiesībām. Arī lietās, kas izriet no Likuma par ievietošanu psihiatriskā ārstniecības iestādē (*Unterbringungsgesetz*) vai Likuma par uzturēšanos pansionātā (*Heimaufenthaltsgesetz*), netiek iekasētas nekādas nodevas. Nelielu ienākumu un mazturības gadījumā juridisko palīdzību var piešķirt kā pagaidu atbrīvojumu no nodevām. Atbrīvojuma līmenis ir atkarīgs no pieteikuma un par to lemj tiesa.

Kad zaudētājai pusei jāsedz uzvarētājas puses izmaksas?

Prasības tiesvedība

Civilās tiesvedības (tostarp komercietļu) izmaksas ir regulētas Austrijas Civilprocesa likumā (*ZPO*). Civilprocesa likums paredz, ka vispirms katrai pusei pašai ir jāsedz radušās izmaksas proporcionāli savai daļībai procesā. Tiesa, pieņemot nolēmumu lietā, lemj arī par izmaksām. Tiek piemērots "uzvarētāja" princips. Puse, kura zaudē visos strīdus punktos, atlīdzina otrai pusei visas nepieciešamās nodevas un izmaksas, kas radušās tiesvedības gaitā. Ja puse uzvar tikai attiecībā uz kādu prasības daļu un kādā daļā zaudē, abas puses vienlīdzīgi sedz izmaksas vai sadala tās proporcionāli.

Atsevišķos gadījumos taisnīguma interesēs var atteikties no uzvarētāja principa:

ja sakāve ir neliela un prasības noraidītā daļa nav radījusi īpašas izmaksas;

ja prasības vērtību nosaka eksperti vai tiesa pēc saviem ieskatiem, kā arī pretprasības gadījumā;

ja atbildētāja uzvedība nav radījusi iemeslu prasības celšanai un atbildētājs ir atzinis prasību pie pirmās iespējas;

ja viena no pusēm ir vainīga pie tā, ka tiesvedību automātiski pārtrauc vai noraida, tai var uzlikt par pienākumu segt visas izmaksas.

Bezstrīdus process

Ģimenes tiesību lietas (uzturīdzekļi, saskarsmes tiesības, aizgādība un laulības šķiršana pēc abu pušu pieteikuma) tiek izskatītas bezstrīdus kārtībā.

Vispārīgās šāda procesa izmaksas ir noteiktas Likuma par bezstrīdus procesu 78. § (*Außerstreitgesetz – AußerStrG*). Tomēr daudzās lietās piemēro izņēmumus no šiem noteikumiem. Parasti arī šajos gadījumos piemēro uzvarētāja principu, bet taisnīguma interesēs no tā var arī atteikties. Turklāt šajā procesā tam ir paredzēti daudz vairāk iemeslu nekā saskaņā ar Civilprocesa likumu. Ja netiek prasīta izmaksu atlīdzināšana, faktiskās izmaksas (piemēram, ekspertu atlīdzība) jāmaksā proporcionāli daļībai lietā. Ja daļību lietā nevar noteikt, izmaksas jāmaksā vienlīdzīgās daļās.

Sīkāka informācija par dažādiem tiesvedības veidiem (uzturīdzekļu, saskarsmes tiesību, aizgādības tiesvedība un laulības šķiršana):

Laulības šķiršanas procesā jānodala laulības šķiršana pēc abu pušu pieteikuma un laulības šķiršana pēc vienas puses pieteikuma (strīds par laulības šķiršanu).

Laulības šķiršana pēc vienas puses pieteikuma – šajā gadījumā piemēro Austrijas Civilprocesa likuma īpašus nosacījumus. Ja nevienu pusi nevar uzskatīt par vainīgu laulības izjukšanā, izmaksas sedz abas puses vienlīdzīgi. Ja laulības šķiršanas iemesls ir tas, ka laulāto kopdzīve ir izirusi un spriedumā par laulības šķiršanu ir konstatēts, kurš no laulātajiem ir vainīgs laulības iziršanā, vainīgajai pusei ir jāsedz otras puses izmaksas.

Laulības šķiršana pēc abu pušu pieteikuma – laulības šķiršanai pēc abu pušu pieteikuma piemēro bezstrīdus procesu. Šādā gadījumā laulātie tiesai iesniedz divus identiskus pieteikumus. Tā kā process ir bezstrīdus, lēmums par izmaksām netiek pieņemts. Faktiskās izmaksas abas puses sedz vienlīdzīgi.

Aizgādības un saskarsmes tiesību lietas arī izskata bezstrīdus kārtībā. Pamatojoties uz izņēmuma noteikumu (Likuma par bezstrīdus procesa 107. § 3. daļa), izmaksu atlīdzināšana šajā procesā nav paredzēta.

Vēl viens izņēmuma noteikums (Likuma par bezstrīdus procesa 101. § 2. daļa) paredz, ka lietās par uzturīdzekļiem nepilngadīgiem bērniem izmaksu atlīdzināšana nenotiek.

Kriminālprocess

Kriminālprocesā principā katra persona, kas nolīgst advokātu vai citu pārstāvi, pati sedz ar to saistītās izmaksas arī tad, ja advokātu *ex officio* ieceļ tiesa (Kriminālprocesa likuma 393. § 1. daļa).

Ja apsūdzēto atzīst par vainīgu, viņam ir pienākums segt visas procesa izmaksas (Kriminālprocesa likuma 389. § 1. daļa). Kriminālprocesā saskaņā ar [Kriminālprocesa likuma 381. § 1. daļu](#) ir šādas izmaksas:

vienreizējs kopmaksājums kā daļa no pārējām sīkāk nekonkretizētām kriminālprocesa izmaksām, tostarp izmeklēšanas un prokurora rīkojumu izpildes izmaksām vai izmaksām par nepieciešamajām tiesas darbībām, ko saskaņā ar minētā panta 3. daļu novērtē, ievērojot šādas robežvērtības: tiesvedība zemes tiesā, piedaloties zvērinātajiem, – no 500 līdz 10000 eiro, tiesvedība zemes tiesā, piedaloties tiesas piesēdētājiem, – no 250 līdz 5000 eiro, tiesvedības zemes tiesā, ja lietu izskata tiesnesis vienpersoniski, – no 150 līdz 3000 eiro, tiesvedība iecirkņa tiesā – no 50 līdz 1000 eiro.

atlīdzība ekspertiem un parasti arī tulkiem,

izmaksas saistībā ar iestāžu sniegtu informāciju, konstatējumiem un atzinumiem,

izmaksas par apsūdzētā nogādāšanu no citas valsts un izmaksas saistībā ar lieciniekiem, kas uzaicināti ierasties no citām valstīm,

izmaksas saistībā ar pierādījumu nodrošināšanu, informāciju par bankas kontiem, vēstuļu izņemšanu, informāciju par telekomunikāciju datiem un sakaru pārtveršanu,

izmaksas saistībā ar sprieduma izpildi, izņemot brīvības atņemšanas soda izpildi,

tiesas nodevas kriminālprocesā,

aizstāvības advokāta vai cita pārstāvja atlīdzība,

vienreizējs kopmaksājums kā daļa no izmaksām par cietušā dalību procesā līdz 1000 eiro.

Šīs izmaksas, izņemot 3., 7., un 9. punktā minētās, valsts sedz iepriekš. Aprēķinot vienreizējo kopmaksājumu saskaņā ar 1. daļas 9. punktu, tiesa ņem vērā personas, kam jāatlīdzina izmaksas, ekonomiskās spējas. Izmaksas par pieaicināto tulku neietilpst atlīdzināmajās izmaksās, ja tulka pieaicināšana bija nepieciešama, jo apsūdzētais nepietiekami pārvalda procesa valodu vai nav spējīgs sazināties ar tiesu kāda cita fiziska traucējuma dēļ.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 391. § 1. daļu kriminālprocesa izmaksas piedzen no notiesātā tikai tādā apmērā, lai neapdraudētu ne viņa paša, ne viņa ģimenes vienkāršai iztikai nepieciešamo uzturlīdzekļu līmeni, kā arī, lai neskartu viņa spējas izpildīt pienākumu atlīdzināt nodarītos zaudējumus. Ja izmaksu segšana nav iespējama, jo atbildētājam nav nepieciešamo līdzekļu, tiesa var pasludināt šīs izmaksas par neatgūstamām. Ja tiesa uzskata, ka pašlaik neatgūstamās izmaksas nākotnē tomēr varētu atgūt, pēc zināma laika ir jāpārskata attiecīgās personas ekonomiskās spējas. Tiesības uz izmaksu atgūšanu noilgst piecus gadus no brīža, kad lietā tika pieņemts galīgais nolēmums. Ja tiesa lemj, ka notiesātajam ir jāsedz tiesvedības izmaksas, bet vēlāk izrādās, ka viņš nav spējīgs tās segt, iestādes var pagarināt maksājuma termiņu, ļaut maksāt pa daļām vai samazināt izmaksu apmēru.

Ja notiesātajam saskaņā ar Krimināltiesas lēmumu vismaz daļēji ir pienākums atlīdzināt zaudējumus civilprasītājiem, viņam ir jāsedz arī civilprasītāja izmaksas kriminālprocesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 393a § apsūdzētais, kuru attaisno, var iesniegt pieteikumu un pieprasīt, lai valsts atlīdzina daļu no viņa izdevumiem par aizstāvību. Atlīdzināmā daļa ietver nepieciešamos un patiešām iztērētos faktiskos izdevumus, kā arī vienreizēju kopmaksājumu kā daļu no aizstāvja atlīdzības. Vienreizējo kopmaksājumu aprēķina, ņemot vērā aizstāvības apjomu un sarežģītību un to, cik plašā mērogā aizstāvja iesaistīšanās bija nepieciešama vai atbilstoša, turklāt tas nevar pārsniegt šādas robežvērtības: tiesvedība zemes tiesā, piedaloties zvērinātajiem, – 5000 eiro, tiesvedība zemes tiesā, piedaloties tiesas piesēdētājiem – 2500 eiro, tiesvedība zemes tiesā, ja lietu izskata tiesnesis vienpersoniski – 1250 eiro un tiesvedība iecirkņa tiesā – 450 eiro.

Privātas apsūdzības gadījumā vai civilprasītāja izvirzītas apsūdzības gadījumā (Kriminālprocesa likuma 72 § – subsidiārā apsūdzība), ja apsūdzētais tiek attaisnots, privātas apsūdzības uzturētājam vai civilprasītājam jāsedz visas izmaksas, ko izraisījis viņu apsūdzība vai tas uzturēšana spēkā. Ja kriminālprocesu izbeidz ar vienošanos (*Diversion* – Kriminālprocesa likuma 198. – 209. §) civilprasītājam izmaksas nav jāsedz.

Ekspertu atlīdzība

Prasības tiesvedībā civilprocesā (tostarp komercietnēs) ekspertu atlīdzības sedz atkarībā no tā, kura puse uzvar vai zaudē procesā, vai arī tās proporcionāli sadala starp pusēm (Civilprocesa likuma 43. § 1. daļa).

Laulības šķiršanā pēc vienas puses pieteikuma, ja netiek lemts par to, kurš ir atbildīgs par laulības iziršanu, faktiskās izmaksas izmaksas jāsedz abām pusēm vienlīdzīgi. Ja viena puse ir samaksājusi vairāk nekā otra puse, otrai pusei šī starpība ir jāatmaksā. Ja viens no laulātajiem tiek atzīts par vainīgu, viņam ir jāsedz otras puses ekspertu atlīdzības.

Šādos gadījumos ekspertu atlīdzības, ko sākotnēji sedz no valsts līdzekļiem, atmaksā tā puse, kura šīs izmaksas radījusi vai kuras interesēs šīs izmaksas radušās: laulības šķiršana pēc abu pušu pieteikuma, aizgādība un saskarsmes tiesības, prasības par uzturlīdzekļiem nepilngadīgiem bērniem. Ja vairākām personām ir pienākums segt izmaksas, izmaksas tiek segtas solidāri (Likuma par tiesas maksājumiem 1. § 5. punkts (*Gerichtliches Einbringungsgesetz – GEG*) saistībā ar 2. § 1. daļu.).

Ekspertu atlīdzības apmēru nosaka saskaņā ar Likumu par tiesībām iekasēt nodevas (*GebAG*). Tā ir atkarīga no tiesas pieprasītā atzinuma saturu un apjoma.

Kriminālprocesā eksperta atlīdzība veido daļu no tiesvedības izmaksām (Kriminālprocesa likuma 381. § 1. daļa), kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 389. § 1. daļu ir jāsedz notiesātajam. Eksperta atlīdzību nosaka tiesa vai prokurors un apmaksā valsts.

Tulkotāju un tulku atlīdzības

Iepriekš minētais attiecas arī uz tulkotāju un tulku atlīdzībām.

Dokumentī par šo tēmu

[Austrijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (829 Kb)

Saites

GGG 32 §

Lapa atjaunināta: 11/06/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.